

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/235/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

415/2012. (XII. 19.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2012. március 26-án előterjesztett **panaszát** a 2012. december 19-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos elektronikus levélben terjesztette elő panaszát a Testületnél 2012. március 26-án, majd azt 2012. március 27-én, postai úton küldött levelében aláírásával is megerősítette.

Előadása szerint 2012. március 21-én kötelező gyakorlati teniszedzésen vett részt, mint az Eszterházy Károly Főiskola Természettudományi Karának nappali tagozatos, sportszervező szakos hallgatója. A reggel 8 órai edzés második felét egy nő szakította félbe, aki közölte a helyszínen lévő Sz. Z. egyetemi docenssel – aki a gyakorlati foglalkozást is tartotta –, hogy a panaszost keresi, mert három rendőrnagy vár rá. A panaszos ekkor két pályával távolabb tartózkodott. Az edzés pillanatok alatt megállt, az ott tartózkodó mintegy 20-25 diák között futótűzként terjedt a hír, és a panaszos csodálkozó tekintetek kíséretében indult meg a tanár és

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

az említett nő irányába. Utóbbi közölte a panaszossal, hogy azonnal menjen a Dékáni Hivatal elé. Lefürdeni, felöltözni a panaszosnak nem volt ideje, így rövidnadrágban, sportszerelésben, az utcai öltözkéivel és a táskájával a kezében ment le a Dékáni Hivatalhoz.

Miután a panaszos bekopogott a Dékáni Hivatal ajtaján, és köszönt a titkárnőnek, azt érezte, hogy hátulról megérintik a vállát. Amikor megfordult, két férfi állt vele szemben – holott korábban a nő arról tájékoztatta, hogy hárman várnak rá –, akik udvariasan bemutatkoztak, igazolták magukat, közölték azt is, hogy honnan érkeztek, illetve, hogy tanúként szeretnék a panaszost kihallgatni. Megjegyzi a panaszos, hogy ezek az események több tucat diák előtt zajlottak. A nyomozókkal a panaszos közölte, hogy hajlandó válaszolni a kérdéseikre, és azt tanácsolta, hogy üljenek be egy terembe, de a rendőrök közölték, hogy a panaszosnak velük kellene mennie. Jelezte a panaszos, hogy a szerdai napja elég zsúfolt, folyamatosan órái vannak, így erre figyelemmel azt kérdezte a rendőröktől, hogy van-e más választása, de azt a választ kapta: „nem igazán”.

Ezek után a rendőrök a panaszost a gépkocsijukhoz kísérték, és beszállították az Egri Rendőrkapitányságra. Az épületben felmentek egy irodahelyiségbe, ahol a panaszos a két nyomozó előtt egy szőke hölgytől kért egy pohár vizet.

Miután bezárult az iroda ajtaja, az egyik nyomozó megjegyezte, hogy a kocsiban is volt víz, lent is tudtak volna adni a panaszosnak. Ezután az alacsonyabbik nyomozó megkérdezte a panaszostól, hogy nála van-e a telefonja, majd amikor a panaszos igennel felelt, és jelezte, hogy a készülék a zsebében van, a nyomozó azt is megkérdezte, hogy ki van-e a telefon kapcsolva. Ekkor a panaszos elővette a mobilt, és miután meggyőződött róla, hogy a készülék kikapcsolt állapotban van, azt közölte a nyomozóval. A nyomozó azonban elkérte a panaszostól a telefont, és személyesen is meggyőződött róla, hogy a készülék ki van kapcsolva. Ezek után a nyomozók közölték a panaszossal, hogy március 15-én történt eseményekkel kapcsolatban hallgatják ki.

A kihallgatás végén a panaszos jelezte: sérelmezi az eljárás azon részét, hogy a főiskolára mentek érte a rendőrök, és kellemetlen helyzetbe hozták a Dékáni Hivatal, a tanárai és a diáktársai előtt. Sérelmezte azt is, hogy a rendőrök előzetesen arról tájékoztatták, mintegy 20-25 percről van szó, ennek ellenére kb. másfél órán keresztül hallgattak ki, és egy pohár vizet sem kapott a kihallgatás alatt.

A rendőrök azzal kapcsolatosan, hogy a főiskolán keresték fel a panaszost, sajnálatukat fejezték ki, a kihallgatás után pedig egy fél literes ásványvizet adtak át a gépkocsijukból.

Szintén jelezte a panaszos a rendőröknek, hogy nem volt lehetősége illetékbélyeget venni, ezért a nyomozók lehetőséget biztosítottak neki arra, hogy a bélyeget a kihallgatás befejezését követően a postán beszerezze, és a bélyeg átadása után megkaphatta a jegyzőkönyvről a másolatot.

A történetet követően a panaszos visszament a kollégiumba, ahol az egyik lakótársa aggódva azzal a kérdéssel fogadta, hogy „volt valami balhé a tanszéken a rendőrökkel?”, illetve, hogy „minden rendben, nincs semmi baj?”. Megjegyzi a panaszos, hogy a szobatárs a történetekről annak ellenére értesült, hogy az eseményeknél ő maga nem is volt jelen.

A panaszos számára utóbb kiderült, a nyomozók korán reggel az Érseki Szent József Kollégium főiskolai lakrészén a lakótársaitól, majd a kollégium igazgatói irodájában az igazgatóhelyettesnél érdeklődtek a panaszos hollétéről.

A fentiek alapján a panaszos panaszt szeretne tenni, mert véleménye szerint semmi sem indokolta, hogy az iskolából vigyék őt el a rendőrök. Panaszt kívánt tenni azért is, mert a rendőrök olyan helyzetbe hozták, amiből évfolyamtársai, a tanára, a Dékáni Hivatal munkatársai, az épület aulájában lévő hallgatók, tanárok, iskolai alkalmazottak, a kollégiumi lakótársai, a kollégium tanárai, portása joggal vontak le helytelen következtetéseket, „hiszen valóban nem szokás idézés helyett iskolából elvinni valakit tanúkihallgatásra”.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) B. B. r. alezredes 2012. október 20-án kelt átiratában előadta, hogy a rendelkezésre álló adatok szerint a sérelmezett rendőri intézkedést – a cselekmény idején a BRFK állományába tartozó – Cs. N. r. főrm. és P. A. r. főrm. foganatosította, akik azóta a PMRFK Érdi Rendőrkapitányság állományában teljesítenek szolgálatot.

2) Cs. N. r. főrm. 2012. október 24-én kelt jelentésében előadta, hogy a panaszossal szemben a sérelmezett események idején nem rendőri intézkedés, hanem nyomozási cselekmény zajlott.

A BRFK Szervezett Bűnözés Elleni Főosztály Szervezett Bűnözés Elleni Osztály (továbbiakban: SZBEFO SZBEO) Extrémizmus Elleni Alosztálya eljárást indított T. L. ellen kényszerítés büntett elkövetésének megalapozott gyanúja miatt. Az ügy előzménye az volt, hogy 2012. március 15-én T. L. vezetésével tüntetők egy csoportja behatolt az IMF budapesti székházába, ahol a vezetőségnek petíciót kívántak átadni, majd mikor ezt a szolgálatban lévő biztonsági őrök megtagadták, a tömegben lévő személyek petárdákat kezdtek dobálni az épületben. Eközben T. L. fenyegetőleg lépett fel az őrökkel szemben, és azt mondta nekik: nem garantálja, hogy vissza fogja tudni fogni a tömeget, amennyiben nem kerül elő valamelyik IMF vezető.

A rendelkezésre álló felvételek elemzése során a rendőrség elvégezte az azokon látható személyek beazonosítását. Ennek során megállapították, hogy a tömegben aktív résztvevőként jelen volt a panaszos is, aki korábban is a rendőrség látókörébe került már szélsőjobboldali mozgalmak által szervezett megmozdulások kapcsán. A panaszos a r. főrm. tudomása szerint a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom (továbbiakban: HVIM) tagja.

A r. főrm. tudomása szerint a BRFK Bűnügyi Helyettese utasította közvetlenül az SZBEO osztályvezetőjét, dr. Seres András r. alezredest, hogy a szükséges nyomozási cselekményeket az ügyben soron kívül végezzék el. Ennek során Cs. N. r. főrm. P. A. r. főrm.-rel azt az utasítást kapta, hogy kíséreljék meg a panaszost a lakóhelyén tanúként kihallgatni. A nyomozati cselekmény végrehajtásának pontos időpontjára a r. főrm. nem emlékszik, de utal rá, hogy az a tanúkihallgatási jegyzőkönyvből megállapítható.

Az adott napon, a reggeli órákban Cs. N. r. törm. és P. A. r. ftörm. megjelent az Eszterházy Károly Tanítóképző Főiskola Kollégiumában, amely cím a r. törm. emlékezete szerint a panaszos tartózkodási helyeként volt feltüntetve a Netzsaru rendszerben. A kollégium vezetőjénél érdeklődtek a panaszos holléte felől, akitől azt a választ kapták, hogy a panaszosnak órája van a főiskola épületében. Ezt követően megjelentek a főiskola tanulmányi osztályán, ahol az osztályvezető elmondta, hogy a panaszosnak éppen teniszórája van, onnan ki tudja hívni, mert a későbbiekben máshol lesz előadása.

A r. törm. megjegyzi jelentésében, hogy az intézkedés során társával együtt polgári ruházatot viseltek, és a rendőri jelleg mellőzésével közlekedtek az oktatási intézmény területén. A kollégium vezetőjének, valamint a tanulmányi osztály vezetőjének is csak annyit hoztak tudomására – a konkrét büntetőeljárás adatainak közlése nélkül –, hogy a panaszost egy folyamatban lévő eljárásban szükséges tanúként meghallgatniuk.

A panaszos sportruházatban érkezett meg a tanulmányi osztályra. Ekkor a rendőrök közölték vele nevüket, rendfokozatukat, jelvéyszámukat, illetve, hogy milyen nyomozási cselekményt kívánnak vele szemben fogatosítani. Ezt a tanulmányi osztályon dolgozó két-három hölgy hallhatta. A panaszos megkérdezte, hogy szükséges-e aznap a kihallgatása, mert van még órája, amire a rendőrök közölték vele, hogy nem, és amennyiben nem kíván velük tartani, adnak neki egy idézést, de a kihallgatását a későbbiekben csak Budapesten, az SZBEFO épületében tudják fogatosítani. A panaszos ekkor úgy döntött, hogy a rendőrökkel tart azért, hogy az E. városi Rendőrkapitányság épületében kerüljön sor tanúkihallgatására. A beszélgetés a rendőrök és a panaszos között kultúrált hangnemben, szóváltás nélkül zajlott.

A panaszost a rendőrök ezután szolgálati gépjárművel beszállították az Egri Rendőrkapitányságra, ahol tanúkihallgatása megtörtént. Az eljárási cselekmény befejezésekor pedig visszaszállították a főiskola épületébe úgy, hogy közben – kérésére – megálltak vele a postahivatalnál is, hogy tudjon illetékbélyeget vásárolni ahhoz, hogy a jegyzőkönyvből másolatot kaphasson.

3) P. A. r. ftörm. 2012. március 21-én kelt jelentésében előadta, hogy a rendőrség eljárást folytat ismeretlen elkövetők ellen, akik 2012. március 15-én 17 óra 30 perc körüli időben bejutottak a Bp. V. ker., Szabadság tér 7. sz. alatti Bankcenter épületébe. Az épület biztonsági őreit megfélemlítették, pirotechnikai eszközöket hoztak működésbe, és azt követelték, hogy hívják oda az IMF képviselőjét, hogy petíciót tudjanak neki átadni. Az eljárás keretében megtekintett videofelvételek alapján megállapítható volt, hogy a fenti események idején a panaszos is az épületben tartózkodott.

A r. ftörm. társával 2012. március 21-én 7 óra 45 perckor utasításra megjelent a panaszos vélt tartózkodási helyén. Mivel azonban a panaszost ott nem találták, a r. ftörm. felvette a kapcsolatot a kollégium igazgatójával, L. P.-vel, aki azt a tájékoztatást adta, hogy a panaszos Eszterházy Károly Főiskola hallgatója, és feltehetően előadáson tartózkodik.

A fentieket követően a r. ftörm. társával megjelent az Eszterházy Károly Főiskola központi épületében, ahonnan a Tanulmányi Osztályra irányították őket. A megadott címen, a Dékáni épületben felvették a kapcsolatot M. A. tanulmányi előadóval, aki tájékoztatta őket, hogy a panaszos a sportsarnokban tartózkodik, és hozzátette: intézkedik arról, hogy a panaszost a tanulmányi irodára irányítsák.

A fentieket követően, 9 óra 30 perckor a panaszos megjelent a tanulmányi irodán. A r. flőrm. tájékoztatta a panaszost, hogy tanúként kívánják kihallgatni az E. Városi Rendőrkapitányságon. A panaszos ezt tudomásul vette, és a rendőrök kérésének eleget téve önként beült a szolgálati gépkocsiba, amellyel beszállították a Rendőrkapitányság épületébe, ahol 9 óra 51 perc és 11 óra 30 perc közötti időtartamban fogatosították a tanúkénti kihallgatását.

4) A panaszos tanúkihallgatásáról készült jegyzőkönyv rögzíti, hogy az eljárási cselekményre az E. Városi Rendőrkapitányság hivatali helyiségben 2012. március 21-én 9 óra 51 perc és 54 perc *(nyilvánvalóan elírás)* között került sor. A kihallgatást a BRFK SZBEFO SZBEO Extrémizmus Elleni Alosztályon a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 174. §-ába ütköző és aszerint minősülő kényszerítés büntetnének megalapozott gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen indult eljárásban Cs. N. r. flőrm. és P. A. r. flőrm. fogatosította.

5) A 2012. március 21-én kelt Igazolás elnevezésű irat szerint a panaszos meghallgatására aznap 9 óra 15 perctől 11 óra 30 percig került sor, amely idő alatt a panaszos a rendőrség épületében tartózkodott.

III.

1) A Testület a panaszbeadványban foglaltak kapcsán elsőként azt értékelte, hogy hatásköri szabályai a sérelmezett események vizsgálatát mennyiben teszik lehetővé.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, illetve a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”.

E rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

a) A fentiekből következik, hogy a Testületnek főszabály szerint nem áll módjában felügyeletet gyakorolni a rendőrség azon tevékenysége felett, amelyet nem az Rtv., hanem más jogszabály, így a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) alapján végez.

Márpedig jelen ügyben a rendőrök – nyilatkozataik szerint – a panaszossal szemben nem Rtv. szerinti intézkedést hajtottak végre, hanem a Be. megfelelő rendelkezései alapján, egy folyamatban lévő büntetőeljárás keretében tanúkénti meghallgatásáról intézkedtek.

Ezzel szemben a panaszos azt állítja, hogy a rendőrök nem hagytak neki más választást, minthogy a kihallgatás foganatosítása érdekében beszállítják a rendőrkapitányságra. Erre figyelemmel a Testületnek értékelnie kellett, hogy a rendőri fellépés az adott helyzetben esetlegesen Rtv. szabályai szerint végrehajtott előállításnak volt-e minősíthető.

A panaszos az eseményeket úgy adta elő, hogy a rendőrök udvariasan bemutatkoztak, igazolták magukat, közölték azt is, hogy honnan érkeztek, illetve, hogy tanúként szeretnék a panaszost kihallgatni. A nyomozókkal a panaszos közölte, hogy hajlandó válaszolni a kérdéseikre, és azt tanácsolta, hogy üljenek be egy terembe, de a rendőrök közölték, hogy a panaszosnak velük kellene mennie. Jelezte a panaszos, hogy a szerdai napja elég zsúfolt, folyamatosan órái vannak, így erre figyelemmel azt kérdezte a rendőröktől, hogy van-e más választása, de azt a választ kapta: „nem igazán”.

A rendőrök előadása a panaszosétól némiképp eltérő. A rendőri jelentés szerint a panaszos sportruházatban érkezett meg a tanulmányi osztályra. Ekkor a rendőrök közölték vele nevüket, rendfokozatukat, jelvéyszámukat, illetve, hogy milyen nyomozási cselekményt kívánnak vele szemben foganatosítani. A panaszos megkérdezte, hogy szükséges-e aznap a kihallgatása, mert van még órája, amire a rendőrök közölték vele, hogy nem, és amennyiben nem kíván velük tartani, adnak neki egy idézést, de a kihallgatását a későbbiekben csak Budapesten, az SZBEFO épületében tudják foganatosítani. A panaszos ekkor úgy döntött, hogy a rendőrökkel tart azért, hogy az Egri Rendőrkapitányság épületében kerüljön sor tanúkihallgatására.

Az eset körülményeit értékelve a Testület úgy ítélte meg: a panaszost a rendőrök az adott esetben nem hozták egyértelműen olyan kényszerhelyzetbe, ami teljesen kizárta volna, hogy szabad belátása szerint döntsön arról, aláveti-e magát azonnal a tanúkénti meghallgatásnak. A panaszos maga sem állítja, hogy akarata ellenére kellett volna a rendőrökkel tartania, hiszen azt közölte velük, hogy hajlandó válaszolni a kérdéseikre.

Kétségtelen ugyanakkor, hogy a rendőrök némiképp nyomást gyakoroltak a panaszosra azon döntésének meghozatalakor, hogy a rendőrökkel tart-e, amikor tájékoztatták, hogy más alkalommal már Budapestre kell az eljárási cselekmény miatt felutaznia. Ezt a nyomásgyakorlást azonban a Testület önmagában nem értékelte olyan körülménynek, ami a panaszost teljes mértékben megfosztotta volna döntési lehetőségétől.

Mindezek alapján a Testület arra a következtetésre jutott, hogy a panaszost a rendőrök az adott helyzetben nem fosztották meg döntési szabadságától és nem akarata ellenére, előállítást foganatosítva vitték be a rendőrkapitányságra, csupán szóbeli idézést követően bekísérték őt tanúkénti meghallgatásra, miután a cselekmények a panaszos önként alávetette magát, tehát ténylegesen a Be. kapcsolódó rendelkezései alapján jártak el.

Erre figyelemmel a Testület hatáskörének hiányát állapította meg a panaszos azon sérelmével összefüggésben, hogy a rendőrök tanúkénti meghallgatása céljából beszállították a rendőrkapitányságra.

b) Sérelmezte ugyanakkor a panaszos azt is, hogy a rendőri fellépés diáktársai, tanárai és a főiskola más dolgozói jelenlétében zajlott, akik előtt a rendőrök a panaszost személyes megjelenésükkel rossz színben tüntették fel.

A panaszosi előadás kapcsán a Testület utal az Rtv. fenti rendelkezésére, amely szerint hatáskörébe tartoznak mindazok a rendőri intézkedések, kötelezettségszegések, mulasztások, stb., amelyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek keretében a Testületnek lehetősége van arra, hogy az Rtv. IV. fejezetében, a rendőrség működésének általános elveit és szabályait rögzítő rendelkezések kapcsán vizsgálódása körébe vonjon minden olyan rendőri tevékenységet, amelyet az V. és a VI. fejezetek ugyan nem nevesítenek, de amelynek vonatkozásában a IV. fejezetben foglalt követelményeknek érvényesülniük kell.

Az Rtv. IV. fejezetében szereplő 11. § (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni. A 11. § (1) bekezdése – a fentebb kifejtettek alapján – olyan általános jellegű rendőri kötelezettséget rögzít, amelynek megsértése esetén helye van a Testület eljárásának akkor is, ha a jogsértés nem az Rtv. V. és VI. fejezetében foglalt rendelkezések alkalmazásával függ össze. Az Rtv. 11. §-án keresztül tehát vizsgálhatóvá válik tehát a rendőrség részéről eljáró személyek olyan tevékenysége is, amely az Rtv.-től eltérő egyéb jogszabályok által rendezett eljárási szabályok alapján zajlik.

A Testület hatáskörének ilyen értelmezése azonban nem biztosít korlátlan lehetőséget a Testület beavatkozására. Töretlen gyakorlata szerint ugyanis a Testület az Rtv. 11. §-a kapcsán csak akkor vizsgál az Rtv. V. és VI. fejezetén kívül eső rendőri aktusokat, amennyiben a panaszolt rendőri intézkedéssel vagy mulasztással szemben speciális jogorvoslatot az adott ügyre vonatkozó eljárási szabályok nem biztosítanak.

Jelen esetben a rendőrök a panaszost a Be. előírásai alapján szóbeli idézést követően tanúkénti meghallgatásra szállították. Ennek megfelelően a Testületnek azt kellett vizsgálnia, hogy állt-e a panaszos rendelkezésére olyan speciális büntető eljárásjogi jogorvoslat, amely az általa állított és sérelmezett jogsértések orvoslására alkalmas.

A Be. 196. § (1) bekezdése szerint akinek az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása a jogait vagy érdekeit közvetlenül sérti, az a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.

A jogszabályhely értelmezésekor a Testület figyelemmel volt a legfőbb ügyész helyettesének NF.8380/2010/8-I. sz. alatti, 2010. október 7-én kelt, a testületi hatáskör kérdésében írt levelére, amely szerint a Be. 196. §-a szerinti panasz „célja a nyomozás során a hatékony jogorvoslat lehetőségének biztosítása a nyomozó hatóság vagy az ügyész határozatba (Be. 169. §) nem foglalt döntésével, intézkedésével (pl. gyanúsítás közlése) szemben, vagy az intézkedés elmulasztása miatt. A panaszt a büntetőeljárás szabályai szerint kell elbírálni.” Ezért a legfőbb ügyész helyettes a Be. 60. §-ának (1) bekezdésében és a 77. §-ának (2) bekezdésében írt, a büntetőeljárás során végzett eljárási cselekmények általános alapelvei mellett is úgy véli, a Be. 196. §-ában foglalt panasz a büntetőeljárás törvényben szabályozott intézkedés alkalmazásának elrendelése, vagy az intézkedésről való döntés elmulasztása miatti jogsérelem esetén terjeszthető elő. [...] Az ügyész tehát a nyomozó hatóság által foganatosított (vagy elmulasztott) eljárási cselekmény megalapozottságát, a büntetőeljárás

törvénynek megfelelő voltát vizsgálhatja, abban azonban nem foglalhat állást, hogy a végrehajtás módja az Rtv. rendelkezéseinek megfelelt-e.”

Erre figyelemmel a Testület megállapította hatáskörét a panaszbeadvány azon részének vizsgálatára, amiben a panaszos a rendőri fellépés végrehajtásának módját, körülményeit kifogásolja

Vizsgálata során a Testület arra a megállapításra jutott, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát az alábbiak szerint.

2) A panaszos azon sérelmét érintően, miszerint a rendőri fellépés tanárai és diáktársai előtt zajlott, ezért rossz színben tüntette fel, a Testület az alábbi megállapításokat teszi.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése értelmében „a Rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”, míg a 11. § (1) bekezdés rögzíti, hogy „a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni”. A hivatkozott előírásokból levezethető, hogy az intézkedő rendőrök kötelesek úgy eljárni, hogy az az intézkedés alá vontnak a lehető legkisebb sérelmet okozza.

A Testület ennek kapcsán megjegyzi, hogy a rendőri intézkedések jelentős részét végzik az eljáró rendőrök közterületen vagy a közösség számára nyitva álló egyéb helyeken, intézményekben, így szinte lehetetlen annak elkerülése, hogy az egyes intézkedéseknek szemtanúi legyenek. A Testület azt sem vonja kétségbe, hogy az ilyen körülmények között foganatosított rendőri intézkedés az intézkedés alá vont számára kellemetlen, esetleg megalázó is lehet.

Jelen esetben a rendőrök jelentésükben úgy nyilatkoztak, hogy az intézkedés során polgári ruházatot viseltek, a rendőri jelleg mellőzésével közlekedtek az oktatási intézmény területén, és a kollégium vezetőjének, valamint a tanulmányi osztály vezetőjének is csak annyit hoztak tudomására – a konkrét büntetőeljárás adatainak közlése nélkül –, hogy a panaszost egy folyamatban lévő eljárásban szükséges tanúként meghallgatniuk. Ezt a rendőri előadást a panaszos nyilatkozatai nem cáfolják. Sem a panasz, sem a rendőri jelentések nem utalnak továbbá arra, hogy a panaszos jelezte volna az eljáró rendőröknek, hogy a helyzet számára megalázó, vagy kellemetlen, így azon a rendőröknek nem állt módjukban változtatni.

Ezeket és az eset valamennyi egyéb körülményét figyelembe véve a Testület úgy ítélte meg, hogy az adott helyzetben a rendőri fellépés nem járt a panaszos számára a szükségesnél több kellemetlenséggel, mivel a rendőrök az Rtv. fent idézett – 2. és 11. §-ai szerinti előírásait – tiszteletben tartva jártak el vele szemben.

Mindezek alapján a Testület a rendőri fellépés végrehajtásának módja miatt a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogának a megsértését nem állapította meg.

IV.

A fentiek alapján a Testület a panaszos kifogásai kapcsán arra a következtetésre jutott, hogy a rendőri fellépés végrehajtásának módja a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogának a megsértését nem valósította meg.

Erre figyelemmel, vagyis alapjogsértés hiányában a Testület az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2012. december 19.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes
előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET